

Иступање председавајућег ОЕБС-у, првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића на Савету министара спољних послова Организације Споразума о колективној безбедности који се одржава у Душанбеу:

„Министре Аслов,
Генерални секретару Бордиужа,
Екселенције,
Даме и господо,

Имам велику част и задовољство да вам се придружим на састанку Савета министара иностраних послова Организације за колективну безбедност (CSTO), у Душанбеу.

Ово је први пут да ОЕБС има привилегију да учествује на овом састанку. Захваљујем се домаћину, Републици Таџикистану, на овом позиву. Посебно ми је драго да је до ове прилике дошло за време председавања Србије ОЕБС-у, имајући, такође, у виду да је моја земља веома заинтересована за вашу организацију. Користим ову прилику и да честитам Таџикистану на преузимању председавања Организацији Споразума о колективној безбедности у 2015. години, као и да вам пожелим успех у обављању ове значајне дужности.

Пре него што наставим, желео бих да кажем неколико речи о украјинској кризи. Ова криза довела је у питање многе претпоставке у вези са европским поретком после Хладног рата. Истовремено, она је показала трајну снагу и предности ОЕБС-а као организације која је посебно погодна да повеже евроатлантски и евроазијски регион и да олакша кооперативна решења. Специјална посматрачка мисија у Украјини је најочигледнији пример ОЕБС-ове способности да покреће колективне акције чак и у време кризе. ОЕБС је ,такође, непрестано ангажован у настојањима да се пронађе дипломатско решење за актуелну кризу, посебно кроз рад моје специјалне представнице у Трилатералној контакт групи, амбасадорке Таљавини. Иако су многи изазови и даље пред нама, споразуми из Минска остају најбоља мапа пута ка стабилизацији ситуације.

Даме и господо,

Организација Споразума о колективној безбедности је значајан партнер ОЕБС-а. Наше две организације деле више сличних циљева. Све државе чланице Организације

Споразума о колективној безбедности су истовремено државе учеснице ОЕБС-а. ОЕБС цени дуготрајно и корисно искуство које је Организација Споразума о колективној безбедности стекла радећи у Централној Азији, посебно у области борбе против транснационалних безбедносних претњи. Помно пратимо и ценимо ваше вишестране активности у борби против тероризма, организованог криминала, трговине људима и дрогом у региону. Делимо ваш циљ да доприносите безбедности и стабилности у Централној Азији, укључујући суочавање са изазовима који долазе из Авганистана. Биће нам задовољство да испитамо могућности за ближу сарадњу.

Дозволите ми да укратко резимирам напоре ОЕБС-а у Централној Азији. Операције ОЕБС-а на терену налазе се у пет централноазијских држава и у њима је ангажовано више од 500 особа. Наш свеобухватан приступ безбедности, који обухвата политичко-војну, економску и еколошку, као и људску димензију, омогућава нам да пружамо циљану подршку у кључним областима промовисања безбедности и стабилности. Све активности ОЕБС-а су заједнички договорене и тесно координиране са земљама домаћинима, захваљујући чему су наши програми истински кооперативни и добро усмерени.

ОЕБС има суштински интерес за јачањем сарадње са другим међународним и регионалним организацијама које делују у Централној Азији, као и за подстицање размене искустава и знања. Одржавање и јачање редовне сарадње на политичком и експертском нивоу је важно за утврђивање могуће синергије и избегавање дуплирања напора. Наше две организације би могле да остваре ближу интеракцију по питањима у вези са дугорочним потребама развоја региона, укључујући изазове у вези са Авганистаном.

Имајући то у виду, са задовољством могу да констатујем повећање конкретне сарадње између ОЕБС-а и Организације Споразума о колективној безбедности током последњих година. Позитивне кораке у том правцу представља одржавање редовних састанака на нивоу генералних секретара, као и чести контакти и позиви на различите скупове на радном нивоу.

Постоји доста заједничких основа за даљи развој веза између ОЕБС-а и Ваше Организације, посебно у погледу решавања регионалних изазова у вези са Авганистаном. Обе организације активно помажу неколицину централноазијских држава у заштити њихових граница са Авганистаном.

ОЕБС остаје посвећен примени „Процеса срце Азије – Истанбул Процес", а посебно мерама за јачање поверења у области борбе против тероризма, наркотика, као и у области образовања. Ефикасност свих ових напора ће у великој мери зависити од посвећености авганистанске Владе јачању владавине права, борби против корупције и побољшању квалитета управљања. Међутим, Централноазијске државе могу још више да допринесу јачању стабилности у Авганистану и око њега. Директни контакти, економска сарадња и трговина и тежња ка заједничким инфраструктурним пројектима могли би да пруже основу за конструктивне и узајамно корисне дугорочне односе Авганистана и његових суседа у Централној Азији. У том смислу, ОЕБС је спреман да повећа своју улогу платформе за практичну сарадњу и дијалог међу свим актерима.

Генерални секретар CSTO Бордиужа је подвукао неопходност и важност међународне сарадње у области безбедности и управљања границама. Посета директора ОЕБС-овог колеџа за обуку особља ангажованог на управљању границом (BMSC) и директора Одељења ОЕБС-а за транснационалне претње при Секретаријату CSTO у Москви марта 2014. године, помогла је да се успоставе услови за јачање сарадње наше две организације. Било нам је посебно задовољство да угостимо генералног секретара Бордиужа на Колеџу октобра прошле године. То нам је пружило одличну прилику да представимо рад Колеџа и сазнамо нешто више о активностима и искуству CSTO и да боље разумемо област управљања границом и безбедности.

Колеџ је један од водећих пројеката ОЕБС-а у Централној Азији. Колеџ је од оснивања 2009. године обучио више од 2.100 граничара из 50 држава учесница и партнера ОЕБС-а. Шири циљ Колеџа је да побољша системе граничне безбедности на подручју ОЕБС-а. Тачније, то је и један од наших основних инструмената у ангажовању са Авганистаном, имајући у виду да авганистанска гранична полиција и даље процентуално има значајан део полазника Колеџа.

Прошлогодишња посета CSTO на високом нивоу Колеџу BMSC и каснији контакти ове године поставили су добру основу за даљу практичну сарадњу наших организација. Верујем да би исти модел сарадње могао да се примени и у другим областима, посебно на ОЕБС-овој академији у Бишкеку, која преко својих активности школује студенте из Централне Азије и иностранства за стручњаке у области међународних односа, безбедности и превенције сукоба. Такође, подржавам идеју о формирању истраживачког центра о Авганистану у Централној Азији.

Даме и господо,

Током протекле две године, ОЕБС је кроз такозвани „Хелсинки+40 процес" спроводио свеобухватну дебату о заједничким безбедносним изазовима и стању агенде организације. Ова дебата се наставља упркос веома тешком окружењу с којим се суочавамо. У контексту актуелне кризе европске безбедности, не можемо предвидети колико ће бити потребно да се обнови неопходно поверење ради остваривања значајног напретка у правцу стратешког циља, али знамо да је дијалог једини пут напред.

Уверавам вас да у години 40. годишњице од доношења Финалног акта из Хелсинкија српско председавање ОЕБС-у ће учинити све што је у његовој моћи да се промовише дебата о изласку из постојећег застоја у европској безбедности. С тим у вези дозволите ми да се на кратко осврнем на Панел еминентних личности о европској безбедности као заједнички пројекат који је покренула Тројка ОЕБС-а у децембру прошле године и који ће свакако допринети новим драгоценим идејама како у погледу лекција научених из Украјине, тако и у погледу шире безбедносне агенде.

Без обзира на формат и амбицију наше реформски оријентисане дебате у оквиру ОЕБС-а, увек ћемо настојати да идентификујемо начине како да се унапреди сарадња ОЕБС-а са другим регионалним и међународним организацијама у циљу јачања нашег респективног колективног утицаја уз избегавање непотребног преклапања. Данашњи

састанак представља одличну прилику за даљу оцену наших могућности за сарадњу.

Још једном вам се захваљујем на позиву да учествујем у раду овог састанка."